

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
BAN TUYÊN GIÁO

Số 5580..... Số 262 -TB/BTGTW

Ngày 13.-12-2022

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Hà Nội, ngày 12 tháng 12 năm 2022

THÔNG BÁO NHANH

Về kết quả Hội thảo Quốc gia: “Hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới”

Thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng; được sự đồng ý của Thường trực Ban Bí thư Trung ương Đảng, ngày 29 tháng 11 năm 2022, Ban Tuyên giáo Trung ương phối hợp với Hội đồng Lý luận Trung ương, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam và các cơ quan liên quan tổ chức Hội thảo Quốc gia: “*Hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới*”. Hội thảo diễn ra trong thời gian 01 ngày, theo hình thức trực tiếp tại Hà Nội, kết hợp trực tuyến tại điểm cầu tỉnh Thừa Thiên Huế và Thành phố Hồ Chí Minh. Hội thảo nhận được sự quan tâm rất lớn của các chuyên gia, nhà khoa học, nhà quản lý; sự đồng tình, ủng hộ, theo dõi của các cơ quan, ban, ngành và các địa phương, đơn vị. Ý kiến tại Hội thảo và trên các phương tiện thông tin, truyền thông thống nhất đánh giá cao việc tổ chức theo hình thức trực tiếp kết hợp trực tuyến và hàm lượng tri thức khoa học của Hội thảo. Ban Tuyên giáo Trung ương thông báo nhanh về kết quả Hội thảo như sau:

1. Chủ trì Hội thảo: Đồng chí Nguyễn Trọng Nghĩa, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương, Trưởng Ban Chỉ đạo Hội thảo. Cùng dự và tham gia chủ trì, điều hành Hội thảo có đồng chí Nguyễn Văn Hùng, Ủy viên Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Phó Trưởng Ban Chỉ đạo Hội thảo và đại diện lãnh đạo Ban Tuyên giáo Trung ương, Hội đồng Lý luận Trung ương, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.

Dự Hội thảo tại Hà Nội có các đồng chí Ủy viên Trung ương Đảng, nguyên Ủy viên Trung ương Đảng cùng gần 250 đại biểu là lãnh đạo các ban, bộ, ngành, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội, các nhà khoa học, chuyên gia văn hóa và lãnh đạo một số tỉnh, thành ủy trực thuộc Trung ương.

Chủ trì Hội thảo tại điểm cầu tỉnh Thừa Thiên Huế có các đồng chí: Lê Hải Bình, Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Phó Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương; Lê Trường Lưu, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch Hội đồng nhân dân, Trưởng đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Thừa Thiên Huế; Phan Ngọc

Thọ, Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy Thừa Thiên Huế cùng gần 100 đại biểu đại diện Ban Tuyên giáo Trung ương, các ban, sở, ngành, hội văn học, nghệ thuật tỉnh Thừa Thiên Huế và một số tỉnh, thành lân cận; các nhà khoa học, chuyên gia văn hóa, giảng viên một số trường đại học, học viện thuộc khối văn hóa, văn nghệ trên địa bàn tỉnh Thừa Thiên Huế.

Chủ trì Hội thảo tại điểm cầu Thành phố Hồ Chí Minh có các đồng chí: Phan Xuân Thủy, Phó Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương; Nguyễn Văn Hiếu, Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Phó Bí thư Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh cùng gần 150 đại biểu đại diện Ban Tuyên giáo Trung ương, lãnh đạo các ban, sở, ngành, hội văn học, nghệ thuật của Thành phố Hồ Chí Minh, Thành phố Cần Thơ và một số tỉnh, thành lân cận; các nhà khoa học, chuyên gia văn hóa; giảng viên, nghiên cứu viên và sinh viên tiêu biểu của các trường đại học, học viện thuộc khối văn hóa, văn nghệ trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Trong quá trình chuẩn bị, Ban Tổ chức đã nhận được 87 tham luận từ các nhà khoa học, các cơ quan, tổ chức trong cả nước; tiến hành thẩm định, lựa chọn 79 tham luận có chất lượng tốt và phối hợp với Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật in thành Kỷ yếu; xây dựng tài liệu điện tử phục vụ Hội thảo tại 3 điểm cầu (truy cập qua mã QR code). Công tác tuyên truyền trước, trong và sau Hội thảo được thực hiện đồng bộ, bài bản, có sự vào cuộc tích cực, hiệu quả của các địa phương, đơn vị, cơ quan báo chí, với nhiều hình thức phong phú, sinh động, kết hợp giữa tuyên truyền, cổ động trực quan và trên báo chí, mạng internet; tạo được dấu ấn đậm nét, lan tỏa sâu rộng trong toàn xã hội; trong đó tập trung nhấn mạnh vị trí, vai trò, tầm quan trọng của vấn đề xây dựng các hệ giá trị; làm rõ nội hàm từng thành tố và mối quan hệ biện chứng giữa các hệ giá trị; đề xuất giải pháp tiếp tục nghiên cứu, xây dựng và triển khai thực hiện trong thời gian tới.

3. Tại Hội thảo, Đồng chí Nguyễn Trọng Nghĩa, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương, Trưởng Ban Chỉ đạo phát biểu khai mạc, định hướng, quán triệt mục đích, yêu cầu và những vấn đề đặt ra tại Hội thảo, trong đó nhấn mạnh mục tiêu hướng đến đề xuất cho Đảng, Nhà nước những cơ sở lý luận và thực tiễn nhằm tiếp tục nghiên cứu, xác định và triển khai thực hiện các hệ giá trị, góp phần xây dựng và phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam, phát triển đất nước nhanh và bền vững, hoàn thành các nhiệm vụ mà Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đã đề ra.

Sau nội dung khai mạc, định hướng, Hội thảo được chia thành 2 phiên thảo luận: (1) Phiên thảo luận thứ nhất (buổi sáng) với chủ đề: *Hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới* do GS.TS Tạ Ngọc Tấn, Phó Chủ

tịch Thường trực Hội đồng Lý luận Trung ương làm Chủ tịch đoàn chủ tọa điều hành; (2) Phiên thảo luận thứ hai (buổi chiều) với chủ đề: *Hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa Việt Nam trong thời kỳ mới* do GS.TS Đinh Xuân Dũng, nguyên Phó Chủ tịch chuyên trách Hội đồng Lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật Trung ương làm Chủ tịch đoàn chủ tọa điều hành. Trước mỗi phiên thảo luận, Ban Tổ chức phát 1 clip có thời lượng 5 phút mang tính đề dẫn. Kết thúc mỗi phiên thảo luận, Ban Tổ chức tiến hành tọa đàm bàn tròn do biên tập viên giàu kinh nghiệm của Đài Truyền hình Việt Nam dẫn chương trình, với sự tham gia của các giáo sư, chuyên gia đầu ngành, đại diện một số cơ quan lãnh đạo, quản lý về văn hóa để sơ kết và làm rõ những nội dung đặt ra trong các tham luận đã trình bày tại phiên thảo luận.

Trong khuôn khổ Hội thảo, Ban Tổ chức phối hợp Thư viện Quốc gia Việt Nam - Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch trưng bày triển lãm nhiều sách và tài liệu quý, hiếm, rất có giá trị với chủ đề: “*Xây dựng và phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam*”, tại địa điểm chính, Trung tâm Hội nghị quốc tế, số 11 Lê Hồng Phong, Ba Đình, Hà Nội.

4. Kết thúc 2 phiên thảo luận, Đồng chí Nguyễn Trọng Nghĩa, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương, Trưởng Ban Chỉ đạo kết luận Hội thảo, khẳng định những kết quả trọng tâm đã đạt được:

Thứ nhất, Hội thảo thống nhất cao khẳng định tính cấp thiết phải nghiên cứu, xác định và triển khai xây dựng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người Việt Nam gắn với giữ gìn, phát triển hệ giá trị gia đình Việt Nam trong thời kỳ mới. Khẳng định việc nghiên cứu, xây dựng và triển khai thực hiện các hệ giá trị này có vai trò và ý nghĩa rất quan trọng để phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc trong giai đoạn tới.

Thứ hai, Hội thảo đã tập trung làm sâu sắc hơn vai trò của từng hệ giá trị và mối quan hệ biện chứng giữa các giá trị này trong xây dựng và phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Trong đó nhấn mạnh lấy chuẩn mực xây dựng con người là trung tâm; hệ giá trị gia đình là cơ bản; hệ giá trị văn hóa là nền tảng, hệ giá trị quốc gia - dân tộc là mục tiêu cao cả, chi phối các hệ giá trị khác. Sự phân định này mang tính tương đối vì các hệ giá trị này có mối quan hệ biện chứng, gắn bó chặt chẽ và tác động, ảnh hưởng qua lại lẫn nhau để tạo nên bản sắc dân tộc Việt Nam trong thời kỳ đầy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Thứ ba, về nội dung của các hệ giá trị, từ nhiều bình diện khác nhau, các đại biểu tiếp tục phân tích, làm rõ hơn các nội dung trong bài phát biểu của Đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc ngày 24 tháng 11

năm 2021. Về chuẩn mực con người Việt Nam cần xây dựng với các giá trị chủ yếu: Yêu nước, đoàn kết, tự cường, nghĩa tình, trung thực, trách nhiệm, kỷ cương, sáng tạo. Hệ giá trị gia đình với các giá trị cốt lõi: Âm no, hạnh phúc, tiến bộ, văn minh. Hệ giá trị văn hóa với các giá trị nền tảng: Dân tộc, dân chủ, nhân văn, khoa học. Hệ giá trị quốc gia với các giá trị cơ bản: Hòa bình, thống nhất, độc lập, dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, hạnh phúc. Nội dung của các hệ giá trị này cần đảm bảo được tính khái quát, cô đọng, ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, vừa phù hợp với yêu cầu của thực tiễn xây dựng và phát triển đất nước, vừa đáp ứng được nhu cầu, nguyện vọng của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trong thời kỳ mới.

Thứ tư, Hội thảo thống nhất, bên cạnh việc tiếp tục nghiên cứu, xác định các hệ giá trị, cần xây dựng, ban hành và triển khai để hiện thực hóa các hệ giá trị này trong đời sống thực tiễn thông qua sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, phát huy vai trò của các đoàn thể chính trị - xã hội, của toàn thể nhân dân. Cần tạo ra một cuộc vận động lớn về xây dựng và thực hành các hệ giá trị Việt Nam gắn liền với phong trào Thi đua yêu nước và Phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa. Phát huy vai trò của tổ chức Đảng và hệ thống chính trị các cấp, các ngành, của đội ngũ trí thức, văn nghệ sĩ, của các đơn vị hoạt động văn hóa, nghệ thuật; các cơ quan thông tin đại chúng nhằm khẳng định và lan tỏa, truyền cảm hứng, tạo ra sự thống nhất và đồng thuận xã hội trong việc nghiên cứu, xây dựng và thực hành các hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh và bền vững đất nước.

5. Sau Hội thảo, Ban Tuyên giáo Trung ương sẽ tiếp tục nghiên cứu, chắt lọc, xây dựng báo cáo khoa học của Hội thảo; biên tập Ký yếu Hội thảo để xuất bản thành sách. Đồng thời, tiếp tục phối hợp, tổ chức các hình thức hội thảo, tọa đàm về từng vấn đề, nội dung cụ thể, ở các địa bàn, vùng miền khác nhau, làm rõ căn cứ khoa học, lý luận, thực tiễn để tiếp tục nghiên cứu, đúc rút, xác định các hệ giá trị để tiếp tục tham mưu Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ quan trọng này, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng.

Trên đây là thông báo nhanh về kết quả Hội thảo Quốc gia: “*Hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới*”. Ban Tuyên giáo Trung ương trân trọng thông báo và kính gửi các tỉnh ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương và Đảng đoàn Liên hiệp các Hội văn học, nghệ thuật Việt Nam, các Hội Văn học, nghệ thuật chuyên ngành Trung ương bài phát biểu kết luận Hội thảo của đồng chí Nguyễn Trọng Nghĩa, Bí

thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương và tài liệu về Hội thảo (lưu hành nội bộ) để các đồng chí tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện hiệu quả ý kiến phát biểu của đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc (24/11/2021), cũng như nhiệm vụ nghiên cứu, xác định và triển khai xây dựng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người gắn với giữ gìn, phát triển hệ giá trị gia đình Việt Nam trong thời kỳ mới theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng.

Trân trọng./.

Nơi nhận:

- Đ/c Trưởng Ban (đề b/c),
- Lãnh đạo Ban,
- Thường trực các tỉnh, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương (đề p/h),
- Ban Tuyên giáo các tỉnh ủy, thành ủy (đề t/h),
- Đảng đoàn Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam,
- Đảng đoàn Hội Nhà văn Việt Nam,
- Các Hội VHNT chuyên ngành Trung ương,
- Các vụ, đơn vị thuộc Ban TGTW,
- Vụ Văn hóa - Văn nghệ,
- Lưu HC.

K/T TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN

Trân Thanh Lâm

KẾT LUẬN

Hội thảo Quốc gia “Hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới”.

Kính thưa các vị đại biểu, các nhà khoa học!

Thưa toàn thể các đồng chí!

Qua một ngày làm việc nghiêm túc, khoa học, dân chủ và rất tâm huyết, Hội thảo khoa học “*Hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới*” đã thành công tốt đẹp. Hội thảo đã thu hút được nhiều nhà khoa học và các vị đại biểu viết tham luận và tham gia phát biểu. Quá trình chuẩn bị cho Hội thảo đã được Ban Tuyên giáo Trung ương, Hội đồng Lý luận Trung ương, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam cùng nhiều cơ quan hữu quan tích cực chuẩn bị khẩn trương, nghiêm túc, chu đáo từ nhiều tháng trước đây.

Hôm nay chúng ta vui mừng được đón trên 500 đại biểu đại diện cho các cơ quan lãnh đạo, quản lý, các nhà khoa học, những người thực hành văn hóa, các văn nghệ sĩ, các cơ quan báo chí ở Trung ương và địa phương tham dự cả trực tiếp và trực tuyến. Hội thảo đã nhận được gần 90 tham luận từ các nhà khoa học, các cơ quan, tổ chức trên mọi miền đất nước và nhận được sự quan tâm cỗ vũ của dư luận xã hội trước khi Hội thảo diễn ra. Điều này cho thấy, đây là sự kiện văn hóa, chính trị - xã hội lớn có ý nghĩa quan trọng, thiết thực đối với định hướng chính trị của Đảng về tập trung nghiên cứu, xây dựng và triển khai thực hiện các hệ giá trị, góp phần xây dựng và phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam.

Thưa các đồng chí!

Hội thảo quốc gia này có ý nghĩa quan trọng để triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đề ra về “*Tập trung nghiên cứu, xác định và triển khai xây dựng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người gắn với giữ gìn, phát triển hệ giá đình Việt Nam trong thời kỳ mới*”; ý kiến kết luận của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị văn hóa Toàn quốc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, ngày 24/11/2021 tại Hà Nội.

Mục tiêu tổng quát của Hội thảo là phát huy trí tuệ, tâm huyết của các nhà khoa học, các chuyên gia, các cơ quan tham mưu, chỉ đạo, quản lý văn hóa trong cả nước để trao đổi kết quả nghiên cứu, thảo luận, hướng đến làm rõ và thống nhất trong việc xác định các hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới. Kết quả của Hội thảo sẽ cung cấp cơ sở

khoa học và thực tiễn để Đảng và Nhà nước ban hành quyết sách tiếp tục nghiên cứu, xây dựng và triển khai thực hiện các hệ giá trị trong đời sống xã hội, đáp ứng nhu cầu xây dựng và phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng nhằm mục tiêu xây dựng đất nước ta phát triển bền vững, phồn vinh, hạnh phúc.

Thưa các đồng chí!

Ngay từ khi thành lập Đảng Cộng Sản Việt Nam, dưới ánh sáng của chủ nghĩa Mác – Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng ta đã xác định mục tiêu lý tưởng xuyên suốt của cách mạng Việt Nam là độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Đây là giá trị cơ bản, bao trùm để định hướng, dẫn dắt các hoạt động của cách mạng Việt Nam gắn liền hoàn cảnh lịch sử cụ thể của mỗi thời kỳ cách mạng. Trong kháng chiến chống xâm lược, cả nước hành quân theo tiếng gọi thiêng liêng của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Không có gì quý hơn độc lập tự do”. Giành độc lập dân tộc, thống nhất đất nước, cả nước bước vào thời kỳ hòa bình, quá độ đi lên chủ nghĩa xã hội. Giá trị cơ bản của chủ nghĩa xã hội là giải phóng con người khỏi sự áp bức, bóc lột về phương diện dân tộc, giai cấp và xã hội, tạo điều kiện để con người phát triển toàn diện và hoàn thiện nhân cách của mình. Độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội gắn kết chặt chẽ, tác động lẫn nhau, trở thành quy luật cơ bản, nội dung cốt lõi của sự nghiệp cách mạng Việt Nam và của sự nghiệp xây dựng nền văn hóa và con người Việt Nam.

Trong Di chúc thiêng liêng để lại cho toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn: “Mong muốn cuối cùng của tôi là: Toàn Đảng, toàn dân ta đoàn kết phấn đấu, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh và góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới”¹. Đây chính là những giá trị cốt lõi của quốc gia mà toàn Đảng, toàn dân, toàn quân đã và đang phấn đấu thực hiện theo Di chúc của Người.

Tiến hành công cuộc đổi mới, Đảng ta đã ban hành Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (1991) và Cương lĩnh (Bổ sung, phát triển năm 2011). Cương lĩnh đã khẳng định: “Đi lên chủ nghĩa xã hội là khát vọng của nhân dân ta, là sự lựa chọn đúng đắn của Đảng Cộng Sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh, phù hợp với xu thế phát triển của lịch sử”².

Đồng thời, Cương lĩnh cũng đã xác định “Xã hội xã hội chủ nghĩa mà nhân dân xây dựng là một xã hội: Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, có

¹ Hồ Chí Minh toàn tập, Tập 12, trang 512

² Đảng Cộng Sản Việt Nam. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI. NXB CTQG, HN, 2011, tr 70

kinh tế phát triển cao dựa trên lực lượng sản xuất hiện đại và quan hệ sản xuất tiến bộ phù hợp; có nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; con người có cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc, có điều kiện phát triển toàn diện; các dân tộc trong cộng đồng Việt Nam bình đẳng, đoàn kết, tôn trọng và giúp nhau cùng phát triển; có Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân do Đảng Cộng sản lãnh đạo; có quan hệ hữu nghị và hợp tác với các nước trên thế giới”³.

Cương lĩnh chính là sự kế thừa và vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng, triển khai thực hiện hệ giá trị quốc gia trong bối cảnh mới. Các giá trị này vừa thể hiện khát vọng của toàn Đảng, toàn dân, vừa đáp ứng nhu cầu của dân tộc trong quá trình xây dựng và phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc.

Trong Cương lĩnh (Bổ sung, phát triển năm 2011), Đảng ta đã nêu lên các giá trị cơ bản của Văn hóa Việt Nam là “nhân văn, dân chủ, tiến bộ”⁴; giá trị gia đình Việt Nam là “no ấm, tiến bộ, hạnh phúc”⁵; chuẩn mực của con người Việt Nam là “giàu lòng yêu nước, có ý thức làm chủ, trách nhiệm công dân, có tri thức, sức khỏe, lao động giỏi; sống có văn hóa, tình nghĩa, có tinh thần quốc tế chân chính”⁶.

Trên cơ sở những định hướng khái quát về các hệ giá trị quốc gia, văn hóa, gia đình và chuẩn mực con người được nêu trong Cương lĩnh chính trị của Đảng, công tác nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn từng bước bổ sung, hoàn thiện nhận thức về các hệ giá trị. Thành tựu nghiên cứu của các đề tài khoa học trọng điểm cấp nhà nước về lý luận chính trị do Hội đồng Lý luận Trung ương quản lý cùng các Chương trình nghiên cứu về văn hóa và con người do Bộ Khoa học và Công nghệ quản lý và các đề tài khoa học của các ban đảng, các bộ, ngành, các học viện, các trường đại học, các địa phương trong thời gian qua đã góp phần làm phong phú, sâu sắc và toàn diện hơn những vấn đề lý luận và thực tiễn xây dựng, triển khai thực hiện các giá trị trên.

Những thành quả nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn được chắt lọc, đúc kết trong các văn kiện của Đảng từ khóa VI đến khóa XIII; được cụ thể hóa trong Nghị quyết số 03-NQ/TW, ngày 16/7/1998, Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa VIII) về Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; Nghị quyết số 33-NQ/TW, ngày 9/6/2014, Hội nghị lần thứ 9 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước.

³ ĐCSVN. Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XI. NXB CTQG, HN, 2011, tr 70

⁴ Nt, tr 75

⁵ Nt, tr 76

⁶ Nt, tr 77

Tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc ngày 24/11/2021, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nhấn mạnh một trong những nhiệm vụ trọng tâm cần phải thực hiện thật tốt là: “*Xây dựng con người Việt Nam thời kỳ đổi mới, phát triển, hội nhập với những giá trị, chuẩn mực phù hợp, gắn với giữ gìn, phát huy giá trị gia đình Việt Nam, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị của quốc gia – dân tộc; kết hợp nhuần nhuyễn những giá trị truyền thống với giá trị thời đại: Yêu nước, đoàn kết, tự cường, nghĩa tình, trung thực, trách nhiệm, kỷ cương, sáng tạo. Những giá trị ấy được nuôi dưỡng bởi văn hóa gia đình Việt Nam với những giá trị cốt lõi: Âm no, hạnh phúc, tiến bộ, văn minh; được bồi đắp, phát triển bởi nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc với hệ giá trị: Dân tộc, dân chủ, nhân văn, khoa học; trên nền tảng của hệ giá trị quốc gia và cũng là mục tiêu phấn đấu cao cả của dân tộc ta: Hòa bình, thống nhất, độc lập, dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, hạnh phúc*”.

Có thể nói đây là sự tổng kết, chắt lọc và khái quát hóa lý luận rất cô đọng, rõ ràng, cụ thể về các hệ giá trị con người, gia đình, văn hóa và hệ giá trị quốc gia - dân tộc đã được Đảng ta nêu ra trong các văn kiện, Nghị quyết của Đảng từ trước đến nay. Đồng thời, sự đúc kết này cũng xuất phát từ tổng kết thực tiễn tiến hành triển khai thực hiện các hệ giá trị này trong hoạt động của Đảng, Nhà nước, các đoàn thể chính trị - xã hội và của toàn dân ta trong hơn 35 năm đổi mới. Các hệ giá trị này đã đóng vai trò định hướng, thống nhất ý chí và tình cảm chung của toàn Đảng, toàn dân, thể hiện khát vọng chung của dân tộc để tạo nên những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử vừa qua.

Thưa các đồng chí!

Trong cuộc Hội thảo hôm nay, chúng ta đã được nghe các nhà khoa học, các đồng chí lãnh đạo và quản lý trao đổi một cách hết sức cởi mở, dân chủ, thẳng thắn, tiếp cận đa chiều, đa tầng về những vấn đề lý luận và thực tiễn liên quan đến nhiệm vụ xây dựng, xác định và triển khai thực hiện hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới. Đặc biệt là chúng ta đã thấy nhiều cấp ủy, chính quyền, Mặt trận ở các địa phương, bộ, ngành đã chủ động, sáng tạo tổ chức thực hiện các giá trị theo tinh thần định hướng của Tổng Bí thư phù hợp với hoàn cảnh cụ thể, góp phần truyền cảm hứng và hành động vì một đất nước Việt Nam phát triển, phồn vinh và hạnh phúc. Công tác giáo dục tư tưởng, đạo đức, lối sống, quan tâm đến xây dựng phẩm chất nhân cách con người đã được chú trọng từ trong gia đình, nhà trường và xã hội. Chất lượng xây dựng gia đình Việt Nam theo định hướng giá trị *âm no, hạnh phúc, tiến bộ, văn minh* đã từng bước được cải thiện. Các hoạt động xây dựng và phát triển nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc

dân tộc đã có những chuyển biến tích cực từ nhiệm vụ bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa tới sáng tạo các giá trị văn hóa mới theo các định hướng: *Dân tộc, dân chủ, nhân văn và khoa học*.

Đối với quốc gia, dưới sự lãnh đạo của Đảng, chúng ta đã tuyên bố với thế giới về đường lối đối ngoại rộng mở, đa phương hóa, đa dạng hóa các mối quan hệ quốc tế. Việt Nam là bạn với tất cả các nước trên thế giới trên cơ sở tôn trọng lợi ích chính đáng của nhau; khẳng định Việt Nam luôn là thành viên có trách nhiệm của cộng đồng quốc tế, tham gia tích cực vào bảo vệ *hòa bình* trong khu vực và thế giới. Chúng ta luôn luôn *thống nhất*, đoàn kết các dân tộc, tôn giáo, các giai cấp, giai tầng khác nhau để thực hiện khát vọng của dân tộc. Đồng thời Đảng và Nhà nước ta luôn nhấn mạnh tinh thần *độc lập*, tự chủ, tự cường trong xây dựng và phát triển đất nước, nhấn mạnh nguồn lực nội sinh là quyết định, nguồn lực ngoại sinh đóng vai trò quan trọng, chúng ta thực hiện chủ trương phát huy sức mạnh của dân tộc kết hợp với sức mạnh của thời đại để phát triển đất nước. Các định hướng giá trị *dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh* đã từng bước được thể chế hóa thành chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đổi mới với từng cấp, từng ngành, từng lĩnh vực để hiện thực hóa trong đời sống xã hội nhằm đem lại phồn vinh, hạnh phúc cho nhân dân.

Tuy vậy, qua gần 90 bài tham luận cũng như từ các ý kiến phát biểu tham luận và các clip minh họa cho thấy trong thời gian qua, việc tổ chức nghiên cứu, xây dựng, xác định và triển khai thực hiện các hệ giá trị chưa đáp ứng được yêu cầu cấp thiết cũng như lâu dài của quá trình phát triển nhanh và bền vững đất nước. Nhiều vấn đề còn bất cập trong việc cụ thể hóa các hệ giá trị này cho phù hợp với từng cấp, từng ngành, từng địa phương. Nhiều cấp ủy và chính quyền địa phương cũng như cán bộ, đảng viên chưa nhận thức sâu sắc và chưa có kế hoạch hành động để nghiên cứu, xây dựng và triển khai thực hiện các hệ giá trị này. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo quản lý việc hiện thực hóa các hệ giá trị này còn chưa được quan tâm đúng tầm mức. Chưa phát huy được vai trò của các hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật, thông tin đại chúng trong việc tuyên truyền, sáng tạo và lan tỏa các giá trị tốt đẹp trong đời sống xã hội. Hệ thống giáo dục chưa quan tâm đúng mức đến nhiệm vụ giáo dục các hệ giá trị cho thanh thiếu niên để nuôi dưỡng khát vọng phát triển đất nước sánh vai với các cường quốc năm châu như lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại. Chưa phát huy được vai trò của các cấp, các ngành, các đoàn thể chính trị - xã hội, đặc biệt là của Mặt trận Tổ quốc và sự tham gia của cộng đồng các tầng lớp nhân dân trong việc tổ chức thi đua thực hiện các giá trị này...

Kính thưa các đồng chí!

Trên cơ sở tổng hợp, tiếp thu ý kiến của các vị đại biểu trong Hội thảo này, chúng tôi xin rút ra một số kết luận sau:

Thứ nhất: Hội thảo thống nhất cao khẳng định tính cấp thiết phải nghiên cứu, xác định và triển khai thực hiện hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người Việt Nam gắn với giữ gìn, phát triển hệ giá trị gia đình Việt Nam trong thời kỳ mới. Khẳng định việc nghiên cứu, xây dựng và triển khai thực hiện các hệ giá trị này có vai trò và ý nghĩa rất quan trọng để phát huy giá trị văn hóa và sức mạnh con người Việt Nam trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc trong giai đoạn tới.

Thứ hai: Hội thảo đã tập trung làm sâu sắc hơn vai trò của từng hệ giá trị và mối quan hệ biện chứng giữa các giá trị này trong xây dựng và phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Trong đó nhấn mạnh lấy chuẩn mực xây dựng con người là trung tâm; hệ giá trị gia đình là cơ bản; hệ giá trị văn hóa là nền tảng, hệ giá trị quốc gia – dân tộc là mục tiêu cao cả, chi phối các hệ giá trị khác. Sự phân định ở đây về các hệ giá trị là tương đối vì các hệ giá trị này có mối quan hệ biện chứng, gắn bó chặt chẽ và chuyển hóa lẫn nhau để tạo nên bản sắc dân tộc Việt Nam trong thời kỳ đầy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Thứ ba: Về nội dung của các hệ giá trị, từ nhiều bình diện khác nhau, các đại biểu tiếp tục phân tích làm rõ hơn các nội dung trong bài bài phát biểu của Tổng Bí thư tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc ngày 24 tháng 11 năm 2021.

Về hệ giá trị con người Việt Nam cần xây dựng gồm 8 giá trị chủ yếu là: Yêu nước, đoàn kết, tự cường, nghĩa tình, trung thực, trách nhiệm, kỷ cương, sáng tạo. **Hệ giá trị gia đình gồm 4 giá trị cốt lõi:** Âm no, hạnh phúc, tiến bộ, văn minh. **Hệ giá trị văn hóa gồm 4 giá trị nền tảng:** Dân tộc, dân chủ, nhân văn, khoa học. **Hệ giá trị quốc gia gồm 9 giá trị cơ bản:** Hòa bình, thống nhất, độc lập, dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, hạnh phúc. Nội dung của các hệ giá trị này vừa đảm bảo được tính khái quát, cô đọng, ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, vừa phù hợp với yêu cầu của thực tiễn xây dựng và phát triển đất nước, vừa đáp ứng được nhu cầu, nguyện vọng của nhân dân hiện nay.

Thứ tư: Hội nghị thống nhất ý kiến bên cạnh việc tiếp tục nghiên cứu, xác định các hệ giá trị, cần xây dựng, ban hành và triển khai để hiện thực hóa các hệ giá trị này trong đời sống thực tiễn thông qua sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, phát huy vai trò của các đoàn thể chính trị - xã hội, của toàn thể nhân dân. Cần

tạo ra một cuộc vận động lớn về xây dựng và thực hành các hệ giá trị Việt Nam gắn liền với phong trào Thi đua yêu nước và Phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa. Phát huy vai trò của tổ chức Đảng và hệ thống chính trị các cấp, các ngành, của đội ngũ trí thức, văn nghệ sĩ, của các đơn vị hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật; các cơ quan thông tin đại chúng trong việc khẳng định và lan tỏa, truyền cảm hứng, tạo ra sự thống nhất và đồng thuận xã hội trong việc nghiên cứu, xây dựng và thực hành các hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh và bền vững đất nước.

Thưa các đồng chí!

Việc nghiên cứu, xây dựng và triển khai các hệ giá trị đã trải qua một chặng đường dài trong thời kỳ đổi mới vừa qua. Đây là kết quả của công tác nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn của Đảng, của Nhà nước, các đoàn thể chính trị - xã hội, cũng như sự trăn trở, suy nghĩ đóng góp ý kiến của đông đảo đội ngũ các nhà khoa học, đội ngũ văn nghệ sĩ, của cán bộ, đảng viên và nhân dân ta.

Trong mỗi giai đoạn lịch sử, yêu cầu về nghiên cứu, xây dựng và triển khai thực hiện các giá trị đều phải giải quyết những vấn đề cấp thiết do yêu cầu của thực tiễn đặt ra. Hội thảo hôm nay đã thống nhất được những vấn đề cơ bản, cốt lõi trong xây dựng các hệ giá trị và làm cơ sở cho quá trình tiếp tục nghiên cứu, xây dựng và triển khai hiện thực hóa các hệ giá trị nhằm phát huy sức mạnh toàn dân tộc để phát triển đất nước nhanh và bền vững.

Từ những kết quả này, tôi xin nhấn mạnh một số nhiệm vụ và giải pháp sau:

Thứ nhất: Các cấp ủy Đảng, cơ quan Nhà nước, các đoàn thể chính trị - xã hội, các cơ quan nghiên cứu lý luận, các phương tiện truyền thông đại chúng, các cơ quan, đơn vị hoạt động văn hóa, văn học, nghệ thuật... cần quán triệt sâu sắc và toàn diện hơn nữa những nội dung về xây dựng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế theo phát biểu định hướng của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc; chắt lọc lan tỏa các nội dung tâm huyết mà đại biểu đã phát biểu và được sự đồng thuận, thống nhất rất cao trong Hội thảo hôm nay.

Thứ hai: Trên cơ sở định hướng các hệ giá trị này, các cơ quan Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên, các ngành, các cấp từ Trung ương tới cơ sở vừa tiếp tục nghiên cứu, xây dựng, vừa tiến hành cụ thể hóa các hệ giá trị nêu trên cho phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh thực tế của từng lĩnh vực,

từng địa phương nhằm khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, góp phần xây dựng nhân cách, con người, xây dựng gia đình, phát triển nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, thực hiện mục tiêu phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Kết quả Hội thảo hôm nay cần phải được triển khai đồng bộ và toàn diện, tuyên truyền và lan tỏa, tạo nên sự thống nhất cao trong các cấp ủy Đảng, cơ quan Nhà nước, các đoàn thể chính trị - xã hội, tạo nên đột phá để phấn đấu đến giữa thế kỷ XXI, nước ta trở thành nước phát triển, theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

Thứ ba: Trong quá trình triển khai thực hiện các hệ giá trị cần tập trung chỉ đạo, đưa vấn đề giáo dục giá trị vào trong hệ thống giáo dục quốc dân, từ giáo dục phổ thông tới đại học, trong các học viện. Phát huy mạnh mẽ hơn nữa vai trò của đội ngũ trí thức, văn nghệ sĩ, các nhà hoạt động văn hóa – xã hội, các cơ quan thông tấn, báo chí, phát thanh và truyền hình ở Trung ương và địa phương trong việc sáng tạo, xây dựng và truyền bá các hệ giá trị vào trong đời sống xã hội; khẳng định những mặt tích cực, lén án, phê phán cái xấu, cái ác, cái giả; khẳng định cái đúng, cái tốt, cái đẹp, lan tỏa các tấm gương tích cực trong xã hội để xây dựng đời sống văn hóa tinh thần lành mạnh, truyền cảm hứng tích cực cho xã hội, đặc biệt là với thanh thiếu nhi, theo tinh thần “lấy cái đẹp, dẹp cái xấu”.

Thứ tư: Cấp ủy và chính quyền các cấp cần lồng ghép thực hiện các hệ giá trị nêu trên trong chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo an ninh quốc phòng của mỗi địa phương, của mỗi lĩnh vực, nhất là gắn kết việc hiện thực hóa các giá trị này với nhiệm vụ xây dựng Đảng, phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, đảm bảo quốc phòng an ninh và đối ngoại. Phải thường xuyên tiến hành kiểm tra, sơ kết, tổng kết thực tiễn, phát hiện sớm và điều chỉnh kịp thời những khó khăn, vướng mắc trong khi xây dựng và hiện thực hóa các hệ giá trị này.

Thứ năm: Ban Tuyên giáo Trung ương, Hội đồng Lý luận Trung ương, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Viện Hàn lâm khoa học Việt Nam, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Giáo dục và Đào tạo và cơ quan liên quan tiếp tục phối hợp để nghiên cứu, tham mưu để trình Bộ Chính trị, Ban Bí thư và Ban Chấp hành Trung ương về những vấn đề nghiên cứu, xây dựng và triển khai hiện thực hóa các hệ giá trị đã được nêu lên trong hội thảo này. Đồng thời đề nghị các cơ quan và đơn vị chức năng trong hệ thống chính trị phối hợp để xây dựng cơ chế, chính sách, bố trí nguồn lực hợp lý, cần thiết để tạo nên những đột phá mới trong việc triển khai, thực hiện các hệ giá trị trong công cuộc đổi mới, xây dựng đất

nước hòa bình, thống nhất, độc lập, dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh và hạnh phúc.

Tôi trân trọng cảm ơn và đánh giá rất cao công tác chuẩn bị công phu, nghiêm túc của Ban Chỉ đạo, Ban Tổ chức, cảm ơn Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh, Tỉnh ủy Thừa Thiên Huế, các nhà khoa học, các chuyên gia, đội ngũ trí thức, văn nghệ sĩ, những người thực hành văn hóa, các nhà báo, các cơ quan báo chí, truyền thông cho thành công của Hội thảo. Tôi cũng xin cảm ơn sự ủng hộ, cổ vũ của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân đối với Hội thảo và những vấn đề đặt ra trong công tác xây dựng, phát huy giá trị văn hóa và sức mạnh con người Việt Nam trong thời kỳ mới. Kết quả của Hội thảo chỉ thành công khi nó được hiện thực hóa trong đời sống của nhân dân, đảm bảo sự thống nhất cao giữa “ý Đảng - lòng dân”.

Tôi xin chúc mừng kết quả thành công của Hội thảo và mong muốn chúng ta cùng chung tay biến những khát vọng, những giá trị và chuẩn mực này ngày càng được hiện thực hóa cụ thể và sinh động trong đời sống xã hội.

Xin cảm ơn và chúc sức khỏe tất cả các đồng chí!